

Rozika, in ti! Odpusti tudi ti, kakor upam, da mi odpusti tvoj oče. Prosi ga zame tudi ti. Rad bi ga bil prej rešil, a bil sem preslab. Dovolj pa sem močan sedaj, da zapustim Marico, saj vidim v nje očeh odpuščanje in v duši ne nosim več pekla . . .“

VII.

Drugi dan so srečavali ljudje Hodnika na poti v mesto. Grozničava nestrpnost se mu je brala na obrazu, a tudi nekako veselje in mir je bil razlit po njem, saj je bil na poti, da izpolni sveto dolžnost, da reši nedolžnika.

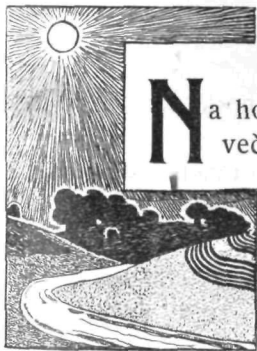
In Marica?

Rozika ji je povračala sedaj, kar je ta prej nji dobrega storila; a dve leti po teh dogodkih sta obe družini skupno obhajali srečnejši in veselejši božični večer.

Večer pri Svetnikovih.

Spisal Ivo Danič.

Na hodnik Svetnikovih se je prišlo skozi steklena vrata. Ta večer so bila zaklenjena, in tik njih na steni je gorela luč svetlo in popolnoma mirno. Le časih, ko je potegnil prepih, je vztrepetal njen plamenček, in sence so se zganile in zatrepetale. — Po veži je bilo vse tiho, in vsa vrata so bila zaprta.

Fanči je sedela ob mizi, ki je bila pregrnjena s pisanim prtom. Fanči ima svetle lase, srčkane oči, majhen nosek in rdeča usteca. Smeje se jako rada z vsem veselim smehom in govori z učenim naglasom.

Marta je sedela na koncu mize. Njene oči so temne, njeni lasje so temnorjavi, ves njen obrazek je majhen, okrogel in prilično začuden. Tudi njene roke so drobne in njeni majhni prstki so tudi drobni; sicer pa postane še vse lahko veliko, zakaj Marta hodi že v drugi razred in nosi krilo do kolen.

Ančka je sedela na mizi. Ona je drobnoglavka in lepa punčka. Ne ljubi se ji nikdar nič; vedno sedi kje in dremlje.

Joško in Milček sta prišla k njim v vas. Joško nosi razkuštrane lase, in njegov obraz je podolgovat. Lansko leto ni zdelal v šoli, letos ponavlja isti razred. Milček ima ščetinaste lase in neprijazen obraz. Na tisti večer je imel zadaj strgane hlače. Da ne bi kdo tega opazil, je umikal hrbet in bil ves previden.

Tako jih je bilo na hodniku pri Svetnikovih pet. Fanči je rekla, da bi se igrali kakšno igro, in vsi so bili s tem zadovoljni. Igrali so se golobčka,

in Fanči je pričela. Vsak je moral imeti najprej tri reči, da plača lahko kaznen. Fanči in Marta sta šli v sobo iskat in se kmalu vrnili. Milček je imel gumb, polovičar in pipec. Za gumb mu je šla precej trda: ni ga mogel izlepa odtrgati od hlač; šele po dolgem trudu se mu je posrečilo. Joško je imel gumb in dva polovičarja. Sicer je imel v levem hlačnem žepu, ki je bil na tisti večer slučajno cel, tudi pipec, pa ga ni hotel dati, ker je znal nemški in francoski in za silo španjolski.

Vse je bilo v redu, in Fanči se je naslonila v stolu nazaj.

„Ti si zelenec, Joško, ti si sivec, Milček, ti si rjavec, Marta, in jaz sem belec . . . a ti še! — Ančka, ti si . . . ti . . . si . . . marogec! — Golobček je zletel iz gnezda; kdor ga ima, naj ga nazaj da! — Zelenec! . . .“

Joško se je sklonil naprej.

„A jaz?“

Vprašal je s hripavim glasom, in Fanči se je zasmejala.

„Ti, da!“

Joško se je odkašljajl:

„Jaz že ne!“

Fanči je vprašala dalje:

„Kdo pa?“

Joško je pomislil:

„Sivec!“

Milček je bil neroden in se je zmotil; plačati je moral kaznen in dal je pipec.

Joško ga je gledal pomilovalno in se popraskal po razkuštranih laseh, rekoč mu: „Ali si ti neumen, Milček! — Pipec daš! —“

„Saj moj pipec ne zna nemški!“

Milček je bil za hip žalosten, ker je videl, kako malo prida je njegov pipec.

Zunaj je bilo jako oblačno, in tema je ovijala dol in breg. Tuintam se je svetila samotna luč, in mir je bil razlit daleč na okolo. — Ančka je šla k oknu in gledala v temo.

Tistikrat je stopil iz sobe Tilček, poteknil roke v žepa in se razkoračil pred peterimi. Svetnikov Tilček je nosil kratke hlače: samo do nad kolen. Bil je moder in ponosen in igrati se ni maral več.

„Koliko je devetkrat devet? — Enainosemdeset, ne?“ —

Ponovili so vsi po vrsti:

„Devetkrat devet je enainosemdeset.“

Tilček je nataknil nanosnik s črnim robom in se obrnil.

„Kaj se imamo vse učiti! — Take težke stvari!“ Šel je v sobo počasnih in ponosnih korakov. — Fanči je nadaljevala igro.

„Golobček je zletel iz gnezda. Kdor ga ima, naj ga nazaj da! — Rjavec! —“

Marta je odgovarjala previdno in se ni zmotila. — Tistikrat je bil že pozabil Milček, da ima zadaj strgane hlače. Fanči je to opazila in se zasmejala.

„Glejte Milčka, ki ima zadaj raztrgane hlače, raztrgane hlače! —“

Vsi so se smejali, in Milčka je bilo sram. Sedel je na kovčeg v kotu in bil hud:

„E, kaj vam mari!“

Naredil je dolg obraz, odprl oči na široko in zinil na vso moč.

Tistikrat je vzkliknila Ančka na glas in skočila od okna.

„Sova . . . sova! . . .“

Resnično je bila priletela k oknu sova, in šum so začuli vsi. Tudi Tilček je pritekel iz sobe.

„Kaj je?“

„Sova, sova . . . sova! . . .“

„Nič ni, vi ste neumni!“

Tilček je odšel počasi in modro. Ostali so bili vsi preplašeni, in pri tem so pozabili, da ima Milček zadaj raztrgane hlače, in on sam je pozabil na vso svojo jezo. Marta je bila najbolj preplašena in stisnila se je k Fanči.

„Fanči, veš kaj pomeni sova?“

„Mama je rekla, da smrt.“

„Sova pomeni smrt . . .“

Fanči je potegnila zaveso črez vse okno; vsi so šli stran in sedli krog mize. Takrat je priplaval k njim glas nočne ptice.

„Sova sovika . . . slišite?“

Joško je poslušal jako pozorno, in Marte je bilo še bolj strah.

„Fanči, pojdimo v sobo!“

Fanči jo je pomirila. Sedla je na stol, in igrali so se dalje. Joško in Marta se nista motila, Fanči se je zmotila časih nalašč, Milček je pa narobe povedal vsak čas, ker je bil najbolj neroden. Fanči je rekla, da se morata tudi Joško in Marta zmotiti, in tako se je zgodilo. — Igra se je končala. Vse zastavljene reči je imela Fanči zavite v predpasniku. Treba je bilo prestatiti kazni zanje, in ona je segla skrivoma z roko v predpasnik.

„Kaj mora narediti, čigar reč imam v roki? — Marta, povej!“

Marta je nekoliko pomislila:

„Kapucinar naj bo!“

Reč je bila Milčkova, in tako je bil on kapucinar. Šel je v kuhinjo, zaprl vrata za seboj in trkal nanja.

Ostali so se oglasili:

„Kdo je?“

„Mlad kapucinar!“

Vsi so se smejali, ker ni vedel Milček prav povedati. Njega samega pa je jezilo.

„Kaj bi rad kapucinar?“

Milček je brez pomisleka izbleknil:

„Fanči za gospo!“

Fanči je prišla, odprla vrata in mu dala klofuto:

„Vidiš, Milček, gospe smo hude!“

Milček je prenesel vse to popolnoma tiho in mirno, ker je bil potrpežljiv.

Tudi drugi so dobili različne kazni. — Bilo je polno glasnega smeha, ki se je časih hipoma dvignil in razgubil. Nedorodno veselje je plavalo nad radostno petorico. Vsi so bili že pozabili na sovo, ki sovika ob poznih večerih in straši potnika. Tako je strah izginil izmed njih, in sama zadovoljnost in radost sta ostali.

Joško in Milček sta se poslovila. Milček je šel s hrbtom naprej, ker je imel zadaj raztrgane hlače. Ni maral, da bi ga še enkrat kdo sramotil. Ko so se vrnili Svetnikovi nazaj na hodnik, in sta šla Joško in Milček po stopnicah dol, je zadnji stisnil v hlačnem žepu pest in jo v tistem hipu pokazal na dan.

„Rekel si, da sem neumen . . . Prekliči!“

Takrat je dobil Joško nepričakovano naglo na hrbet pet udarcev. Milček je zbežal pred njim hitro po stopnicah dol in čez vežna vrata ven. Joško je izprevidel, da ga ne ujame in zato je sklenil gorkejšje maščevanje.

Zunaj je bilo oblačno, in tema je ovijala dol in breg.

Dobro jutro!

*Solnček sije, ptička poje,
vse se veseli,
ej, zaspanke in zaspančki,
brž na noge vsi!*

*Smeh na ličecih okroglih,
smeh jim je v očeh,
kamor mi oko pogleda,
smeh povsod, le smeh!*

*In meglice raztope se,
z neba na zemljo
v zadovoljstvu, tihi sreče
smeje se zlató!*

*„Dobro jutro, dobro jutro!“
kliče vse tedaj,
in vsa zemlja je kot eden
blažen nasmehljaj!*

Igor.

